

A TURJÁNVIDÉK HERPETOFAUNÁJA

PÉNTEK Attila László¹, HALPERN Bálint² és VÖRÖS Judit³

¹*Szent István Egyetem, Állattani és Állatökológiai Tanszék, 2100 Gödöllő, Páter Károly u. 1.*
E-mail: attila.petak@gmail.com

²*Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, 1121 Budapest, Költő u. 21.*
E-mail: halpern.balint@mme.hu

³*Magyar Természettudományi Múzeum, Állattár, 1088 Budapest, Baross u. 13.*
E-mail: voros.judit@nhmus.hu

A különböző adatbázisok vonatkozó adatainak összesítése alapján a Turjánvidék körzetében 12 kétéltű- és 10 hüllőfaj fordul elő, közülük kettő fokozottan védett. Az „Országos Kétéltű és Hüllő-térképezés” program adatbázisa 2017. június 30-án 12 kétéltű- és 8 hüllőfaj 277 adatát tartalmazta a mintaterületről. A Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság adatbázisa 20 faj 964 egyedének adatait tartalmazta. A Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteményében 15 faj 216 különálló jellezzel ellátott adatát találtuk a területről. A terület herpetofaunája rendkívül gazdag, kiemelkedően értékes. Az egyes fajok gyakoriságáról a vizsgált adatok alapján nehéz pontos képet alkotnunk; különösen a régi adatok kapcsán valószínűsíthető, hogy a különlegesebb, ritkább fajokra (mocsári béka, elevenszülő gyík, rákosi vipera) az adatgyűjtők fokozottan figyeltek. Néhány országos viszonylatban is gyakori faj a Turjánvidéken is nagy egyedszámban fordul elő. A vizsgált adatok alapján az erdei béka, a zöld gyík és a vízisikló a terület számos különböző élőhelyén előfordul, mindhárom faj általánosan elterjedt. A számára megfelelő élőhelyek csekély száma és a kevés észlelési adat alapján a kockás sikló lehet a Turjánvidék legritkább hüllője. Nagy biztonsággal kijelenthetjük, hogy a területen valamennyi síkvidékeinkre jellemző kétéltű- és hüllőfaj megtalálható. Az idegenhonos fajok közül a vörösfülű ékszerteknős előkerülésére a Turjánvidék Natura 2000 területen is lehet számítani a jövőben, az észlelt egyedek eltávolítása az őshonos mocsári teknős védelme érdekében mindenképpen indokolt. A terület gazdag herpetofaunájának fennmaradását az egymáshoz közeli, változatos élőhelyek megőrzésén keresztül tudjuk hosszú távon biztosítani.

Kulcsszavak: elevenszülő gyík, hüllők, kétéltűek, mocsári béka, rákosi vipera

BEVEZETÉS

A Turjánvidéknek hazánk legtöbb más síkvidéki területéhez viszonyítva kiemelkedően gazdag a herpetofaunája. A fajgazdagság forrása a változatos élőhelyi adottságokban és a terület jó vízellátottságában keresendő (1. ábra). Egymástól kis távolságra a hűvös mezoklimájú égeres láperdőktől a száraz nyílt homoki gyepekig számos különböző élőhelytípus megtalálható. A területen kiemelkedő értéket képvisel két fokozottan védett hazai hüllőfajunk, a rákosi vipera (*Vipera*

1. ábra. A turjánok tavaszi vízállásai a kétéltűek ideális szaporodóhelyei (fotó: Halpern Bálint)

ursinii rakosiensis) és az elevenszülő gyík (*Zootoca vivipara*) jelenléte (2. ábra, 3. ábra). A Kárpát-medencében endemikus rákosi vipera az 1980-as évekig a Turjánvidék több gyepeén is előfordult, ám a múlt század végére a gyepterületek eltűnésével párhuzamosan állományai vesztesen megfogyatkoztak. Jelenlegi tudásunk szerint napjainkban csak a Dabas–Gyón melletti Göbölj-járás területén él. A szakirodalom a két fokozottan védett faj jelenlétét már régóta jelzi a területről, míg a gyakoribb fajok előfordulásával kapcsolatban eddig csak szórványos

2. ábra. A rákosi vipera a Turjánvidék gyepmaradványainak legveszélyeztetettebb élőlénye (fotó: Halpern Bálint)

3. ábra. A Turjánvidék másik fokozottan védett hüllőfaja, az elevenszülő gyík (fotó: Halpern Bálint)

információk álltak rendelkezésünkre (MÉHELY 1912, DELY 1967, 1978, GUBÁNYI és mtsai 2010). A terület adottságai az összes síkvidékeinkre jellemző kétéltű- és hüllőfaj előfordulását lehetővé teszik.

A jelen tanulmány célja a Turjánvidék herpetofaunájával kapcsolatos ismeretek összefoglalása. Turjánvidék alatt jelen tanulmányunkban a Turjánvidék Natura 2000 területet, a Táborfalvai Lő- és Gyakorlótérnek a Natura 2000 területen túlnyúló részeit és az Ócsai Gyakorlótérert értjük.

ANYAG ÉS MÓDSZER

A Turjánvidék herpetofaunájának összefoglalását a Magyar Természettudományi Múzeum (MTM) Kétéltű- és Hüllőgyűjteményében elhelyezett példányokból, a Magyar Madártani- és Természetvédelmi Egyesület Kétéltű- és Hüllővédelmi Szakosztálya (MME KHVSZ) által működtetett „Országos Kétéltű és Hüllőtérképezés Program” adatbázisából (herpterkep.mme.hu) állítottuk össze. Az utóbbi adatbázis önkéntes megfigyelők adataiból, valamint a nemzeti parki igazgatóságoktól kölcsönös adatsere keretében megkapott, kutatók és természetvédelmi őrök személyes megfigyelései alapján összegyűjtött adatokból épült fel. Az adatbázis 2017. június 30-i állapotában 12 kétéltű- és 8 hüllőfaj 277 adatát tartalmazta a kijelölt mintaterületről és az azt övező 5 km-es pufferzónából. A Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságtól (DINPI) idén megkapott adatok még nem kerültek fel az adatbázisba, ezért ezeket az adatokat (összesen 20 faj 953 adata) külön értékeltük. A múzeumi gyűjteményben összesen 15 faj 215 különálló jelzettel ellátott adatát találtuk a területről, melyeket a pontos koordináták hiányában általában településnevek alapján tudtunk leválogatni (1. táblázat).

A következőkben a területen előforduló fajokat egyenként tárgyaljuk rendszertani sorrendben.

EREDMÉNYEK

Kétéltűek – Amphibia

Salamandridae – Szalamandrafélék

Pettyes göte – *Lissotriton vulgaris* (Linnaeus, 1758)

Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 10 000 Ft.

A pettyes göte Magyarország leggyakoribb farkos kétéltűje, középhegységi és alföldi tájakon egyaránt előfordul (DELY 1967). Szaporodás céljából a sűrű vízinövényzettel borított, kisebb víztereket részesíti előnyben.

Az MTM gyűjteményében öt pettyesgöte-példány található, amely a Turjánvidékről származik, mindegyik a Dabashoz tartozó Sári körzetéből (2. táblázat). Az Országos Kétéltű- és Hüllőtérképezés adatbázisában 10 pont található a vizsgált területről (3. táblázat). Ezek alapján elmondható, hogy a Turjánvidéken a pettyes göte széles körben elterjedt. Az ócsai Öreg-turján lápjában éppúgy előfordul, mint az ócsai láperdő csatornáiban vagy belvizes réteken. A DINPI adatbázisában a faj legtöbb pontja az ócsai Felsőbabád térségéből származik. A faj feltehetően a Turjánvidék számos, számára alkalmas vizében előfordul, rejtőzködő életmódja miatt észlelése legtöbbször kézihálózás vagy csapdázás alkalmával történik. A tavaszi szaporodási időszakon kívül a pettyes göte a szárazföldön éjszakai életet él, s napközben csak ritkán találkozhatunk vele.

Dunai tarajosgöte – *Triturus dobrogicus* Kiritzescu, 1903

A faj a Berni Egyezmény II. függelékében szerepel, közösségi jelentőségű faj, a Turjánvidék Natura 2000 területen jelölőfaj. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 50 000 Ft.

Hazánkban található a faj elterjedési területének legnagyobb része (VÖRÖS és mtsai 2016). Az ország szinte minden síkvidéki vizes élőhelyén előfordul (DELY 1967). Megtalálható tavakban, mocsarakban, csatornáknál és holtágakban. Elsősorban nyílt területek vizeiben fordul elő.

Az Országos Kétéltű- és Hüllőtérképezés adatbázisában a dunai tarajosgötének mindössze három adata van a vizsgált területről (3. táblázat). Az adatok Ócsa körzetéből származnak. A DINPI adatbázisa alapján a faj a táborfalvai lőtér csatornáiban is előfordul (4. táblázat). Az élőhelyi adottságok a Turjánvidék legtöbb vízzel borított területén megfelelőek a faj számára, ám rejtett életmódja miatt ritkán kerül szem elé. Célzott kutatómunkával, palackcsapdák vagy kézihálózás segítségével lehetne több helyről kimutatni. A faj a környező kiskunsági területeken is előfordul, az Apaj melletti bombakráterek szikes kisvízeiben a pettyes göténél gyakoribb.

Bombinatoridae – Unkafélék

Vöröshasú unka – *Bombina bombina* (Linnaeus, 1761)

A vöröshasú unka a Berni Egyezmény II. függelékében is szereplő közösségi jelentőségű faj, a Turjánvidék Natura 2000 területen jelölőfaj. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 30 000 Ft.

Hazánkban a sík- és dombvidékek lakója, gyakorlatilag minden tájegységben megtalálható (DELY 1967). A Bakony, a Visegrádi-hegység, a Mátra, a Bükk, a Zempléni-hegység és a Mecsek hegylábasainál hibridzónát alkot

a középhegységeinkben előforduló sárgahasú unkával (VÖRÖS és mtsai 2006, VÖRÖS 2008). Mindenféle vizes élőhelyen előfordul, ahol sűrű vízinövényzet található.

Az MTM gyűjteményében a Turjánvidékről a vöröshasú unka egyetlen 1958-ban gyűjtött példánnyal szerepel Ócsáról, közelebbi helymegjelölés nélkül (2. táblázat). Az Országos Kételtű- és Hullőtérképezés online adatbázisában a faj 12 adatponttal szerepel a területről (3. táblázat). A dabasi és táborfalvai lőtérrel, az ócsai láperdőből és az Ócsai Madárvárta környékéről is vannak adatai. Lápréteken, láperdőkben és időszakos tócsákban egyaránt előfordul. A legszárazabb homoki gyepeket és a nagyobb, nyíltabb vizeket leszámítva a Turjánvidék számos különböző élőhelyén megtalálható.

Bufonidae – Varangyfélék

Barna varangy – *Bufo bufo* (Linnaeus, 1758)

A barna varangy szerepel a Berni Egyezmény III. függelékében. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 10 000 Ft.

Erdős területeken országszerte előfordul (DELY 1967). Szaporodás céljából a nagyobb, mélyebb vizeket részesíti előnyben, petéit hosszú füzérekben rakja le. Hangja gyenge ugatáshoz hasonlít. Kora tavasszal tömegesen vonul a szaporodóhelyeire.

Az MTM adatbázisában a barna varangynak 13 adata van az ócsai Nagy-erdő, Mádencia-erdő és Felsőabad körzetéből (2. táblázat). Az Országos Kételtű- és Hullőtérképezés online adatbázisában a faj 11 adatponttal szerepel a vizsgált területről (3. táblázat). Hazánkban az Alföldön a barna varangy leginkább a kiterjedtebb erdőségek körzetében fordul elő, jellemző lakója az ártéri erdőknek és a hűvösebb mezoklimájú láperdőknek. A Turjánvidéken is elsősorban az erdei környezethez kötődik, gyakran észlelik a Nagy-erdő és az Ócsai Madárvárta környékén, de a dabasi lőtér erdőfragmentumaiból is rendelkezünk adattal. A DINPI adatbázisa alapján a faj az ócsai lápréteken is előfordul (4. táblázat). A barna varangy szaporodásához szükséges nagyobb vízterek (tavak, kiterjedtebb nádasok, mélyebb csatornák) a vizsgált terület számos pontján rendelkezésre állnak.

Zöld varangy – *Bufo viridis* (Laurenti, 1768)

A faj szerepel a Berni Egyezmény II. függelékében. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 10 000 Ft.

Leggyakrabban síkvidéki területeinken fordul elő, mezőgazdasági területeken, parkokban, kertekben is megfigyelhető (DELY 1967). Sekély, gyorsan

átmelegedő vizekben szaporodik, petéit hosszú füzérekben rakja le. Nászéneke hangzatos, pirregő fütty.

Az Országos Kételtű- és Hüllőtérképezés online adatbázisában a faj tíz adatponttal szerepel a vizsgált területről (3. táblázat). A zöld varangy egyértelműen a Turjánvidék nyíltabb részeihez kötődik, az Ócsai Gyakorlótéren, a dabasi és a táborfalvai lőtéren is előfordul. A tavaszi szaporodási időszakban a mélyebb fekvésű részekben számos időszakos vízállás képződik, melyek megfelelő közeget biztosítanak a fejlődő lárvák számára. A faj a környező települések (Dabas, Ócsa) belterületén is előfordulhat.

Pelobatidae – Ásóbéka-félék

Barna ásóbéka – *Pelobates fuscus* (Laurenti, 1768)

Szerepel a Berni Egyezmény II. Függelékében. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 10 000 Ft.

Leginkább a nyílt, laza talajú területeket részesíti előnyben (DELY 1967). Tavasszal leggyakrabban dús vízinövényzetű, halaktól mentes vizekben szaporodik, petéit vastag, többsoros zsinórokban rakja le. A szaporodási időszakban a hím a víz alól hallatja kotyogó hangját.

Az Országos Kételtű- és Hüllőtérképezés adatbázisában a fajnak 14 adatpontja van a Turjánvidék területéről (3. táblázat). Ezek többsége a nyíltabb részekről (dabasi és táborfalvai lőterek körzetéből) származik, de előfordul a faj a Selyemréti-tanösvény menti égeres láperdőben is. A DINPI adatbázisa alapján az Ócsa környéki lápréteken is gyakori (4. táblázat). A nagyobb, nyílt víztereket leszámítva a barna ásóbéka feltehetően az egész területen széles körben elterjedt.

Hylidae – Levelibéka-félék

Zöld levelibéka – *Hyla arborea* (Linnaeus, 1758)

A faj szerepel a Berni Egyezmény II. függelékében. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 10 000 forint.

Leggyakrabban napsütötte bokros, ligeterdős helyeken fordul elő, de településeken is találkozhatunk vele (DELY 1967). Szaporodása a legkülönbözőbb állóvizekben történhet, petéit apró, diónyi csomókban rakja le. Hangja messziről hallható, harsogó brekegés.

Az MTM adatbázisában a zöld levelibékának négy adatpontja van az ócsai láperdőből (2. táblázat). Az Országos Kételtű- és Hüllőtérképezés adatbázisában a fajnak nyolc adatpontja van a területről, ezek részben az ócsai láperdőből,

részben a táborfalvai lőtér homokpusztájáról származnak (3. táblázat). A DINPI adatbázisa alapján az ócsai lápréteken és Dabas körzetében is előfordul (4. táblázat). A zöld levelibéka csak a sötét, zárt erdőket kerüli; ahol mászásra alkalmas növényzet és a szaporodás céljára alkalmas dús vízinnövényzetű, kisebb vizek megtalálhatók, ott mindenfelé számíthatunk az előfordulására. A Turjánvidéken a fásszárú növényzettől mentes, legszárazabb részekről eltekintve széles körben elterjedt lehet.

Ranidae – Valódibéka-félék

Kis tavibéka – *Pelophylax lessonae* (Camerano, 1882)

A faj a Berni Egyezmény III. függelékében szerepel. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 10 000 Ft.

A kisebb vizeket, mocsaras, lápos területeket részesíti előnyben, és különösen nedves időben a víztől messze elkóborolhat (DELY 1967). Nászidőszaka áprilistól júniusig tart, a hímek aranyoszöld, zöldessárga nászruhát öltenek. Páros szájszegleti hanghólyagjuk fehéres színű. Hangja a zöldbékák szokásos kuruttyolása mellett kereplő, kerregő trillákat tartalmaz.

Az Országos Kételtű- és Hullőtérképezés adatbázisában a faj mindössze két adatpontja van a vizsgált területről (3. táblázat). Az első adat a Dabasi Turjános egy kisebb tócsájából, a második pedig egy ócsai láprétről származik. A zöldbékákat a terepen nehéz meghatározni. A három zöldbéka a Turjánvidéken feltehetően kevert állományban fordul elő.

Nagy tavibéka – *Pelophylax ridibundus* (Pallas, 1771)

A faj a Berni Egyezmény III. függelékében szerepel. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 10 000 Ft.

Nagyobb folyó- és állóvizek partján gyakori (DELY 1967). A nagy tavibékák a kecskebékákhoz hasonlóan, sokszor azokkal együtt a parton, illetve az úszó növényzeten szeretnek tartózkodni, ahonnan a vízbe menekülnek.

Az MTM adatbázisában a nagy tavibékának egyetlen adatpontja van egy ócsai égeres területről (2. táblázat). Az Országos Kételtű- és Hullőtérképezés adatbázisába a fajjal kapcsolatban egyetlen adatpontot töltöttek fel a vizsgált terület egyik csatornájából Ócsa körzetében (3. táblázat). A DINPI adatbázisában az Ócsa környéki láprétekről is szerepel néhány adatponttal (4. táblázat). A kecskebékától a nagy tavibékát terepen igen nehéz elkülöníteni, a biztos azonosításhoz genetikai vizsgálatok szükségesek. A három zöldbéka a Turjánvidéken feltehetően kevert állományban fordul elő.

Kecskebéka – *Pelophylax kl. esculentus* (Linnaeus, 1758)

A faj a Berni Egyezmény III. függelékében szerepel. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 10 000 Ft.

A kis tavibéka és nagy tavibéka szaporodóképes hibridje. A kecskebéka valamennyi nagyobb álló- és folyóvizünk mentén elterjedt, sikeres szaporodásához elegendő az egyik szülőfaj jelenléte is (DELY 1967). Többnyire a vízpartokon sűtkérezik, vagy a felszíni vízínövényzeten üldögél. Megriasztva a vízbe menekül. Vízi, szárazföldi és repülő rovarokat, egyéb gerincteleneket, apró gerinceseket zsákmányol. Hangja mekegő, gunyoros nevetésre hasonlít.

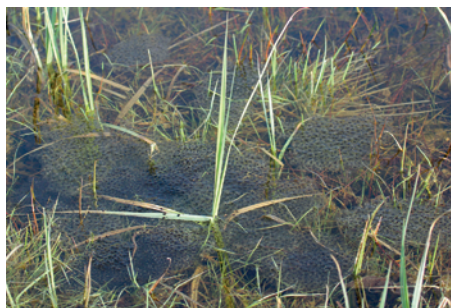
Az MTM adatbázisában a kecskebékának öt adatpontja van az ócsai Nagy-erdőből és Felsőbabád körzetéből (2. táblázat). Az Országos Kétéltű- és Hüllőtérképezés adatbázisában a fajnak 15 adatpontja van a vizsgált területről (3. táblázat). Ócsa körzetében nádasokban, lápokban, mocsarakban és üde réteken is előfordul. A három zöldbéka a Turjánvidéken feltehetően kevert állományban fordul elő. A kecskebéka sík- és dombvidékeinken is általánosan elterjedt.

Mocsári béka – *Rana arvalis* Nilsson, 1842

A faj a Berni Egyezmény II. függelékében szerepel. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 50 000 Ft.

A mocsári béka a természetközeli lápokhoz, árterekhez kötődik, sokszor az erdei békával együtt fordul elő (DELY 1967). Petéit kora tavasszal rakja le, a petecsomókat a nőstények egymáshoz tapasztják (4. ábra). Hangja elpattanó kattánások sorozata.

Az MTM adatbázisában a mocsári békának 77 adatpontja van az Ócsa körzetében lévő égeres láperdőből (2. táblázat). A többi kétéltűfajhoz képest a mocsári békával kapcsolatos rekordok száma jelentősnek mondható. Az ócsai a mocsári béka

4. ábra. Mocsári béka petemezője.

A koratavaszi, gyepeket is elöntő vízállások a Turjánvidék kétéltűállományainak legfőbb szaporodóhelyei (fotó: Halpern Bálint)

5. ábra. A hím mocsári békák a nászidőszak csúcán néhány napra kék nászruhát öltenek (fotó: Halpern Bálint)

Budapesthez legközelebbi jelentősebb állománya, a fajjal kapcsolatos fokozott érdeklődés feltehetően ennek a ténynek köszönhető. Az Országos Kételtű- és Hullótérképezés adatbázisába a fajnak 21 adatpontját töltötték fel a vizsgált területről (3. táblázat). A mocsári béka minden feltöltött adata Ócsa vonzáskörzetéből származik (5. ábra). Leggyakrabban láperdőkben és lápréteken kerül szem elé, de a nádasok között vezető töltéseken is előfordul (6. ábra). A Turjánvidéken a mocsári békának országos viszonylatban is jelentős állománya él.

6. ábra. Koratavaszi vízállás egy gyepes úton Ócsa közelében, ahol a gyorsan melegedő vízben mocsári békák szaporodnak (fotó: Halpern Bálint)

Erdei béka – *Rana dalmatina* Bonaparte, 1840

A faj a Berni Egyezmény II. függelékében szerepel. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 10 000 Ft.

Országszerte előfordul, erdei környezetben látható leggyakrabban (DELY 1967). Éjszaka és nappal egyaránt aktív, az avarban vadászik gerinctelenekre. Kora tavasszal petézik, petecsomóit a nőstények vízínövényhez, nádszálhoz vagy ághoz tapasztva, egymástól elkülönülten rakják le. A hímek hangja viszonylag messze hangzó, gyors ütemű, kattogó kotyogás.

Az Országos Kételtű- és Hullótérképezés adatbázisában az erdei békának 22 adata van a területről (3. táblázat). Nedves réteken, erdős területeken egyaránt nagy számban előfordul. A DINPI adatbázisában található legtöbb adatpontja az ócsai láprétekről származik (4. táblázat). Gyakran látják az Ócsai Madárvárta és a Selyemréti-tanösvény környékén is. A Dabasi Turjánosban is előfordul. Az erdei béka a petézőhely szempontjából nem válogatós: időszakos tócsákba és nagyobb tavakba egyaránt lerakhatja a petecsomóit.

Hüllők – Reptilia

Emydidae – Mocsáriteknős-félék

Mocsári teknős – *Emys orbicularis* (Linnaeus, 1758)

A mocsári teknős a Berni Egyezmény II. függelékében is szereplő közösségi jelentőségű faj, a Turjánvidék Natura 2000 területen jelölőfaj. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 50 000 Ft.

Egyetlen őshonos teknősfajunk. A mocsári teknős mindenféle állati eredetű táplálékot elfogyaszt. Elsősorban állóvizek és lassú folyású folyók mentén fordul elő (DELY 1978). Tojásait száraz, főként homokos területeken rakja le.

Az MTM gyűjteményében a Turjánvidékről a mocsári teknős egyetlen példánnyal szerepel, az ócsai Nagy-erdő csatornájából (2. táblázat). Az Országos Kételtű- és Hullótérképezés online adatbázisában a fajra vonatkozóan 25 adatpont található a területről (3. táblázat). Ezek alapján elmondhatjuk, hogy a mocsári teknős a Turjánvidék legkülönbözőbb vizes élőhelyein megtalálható, az ócsai sóderbánya tavától kezdve a csatornákon át egészen a láperdőig. Érkezett adat a táborfalvai lőtérrel és nyílt homoki gyepekről is. A magasabban fekvő, laza talajú, száraz gyepterületek létfontosságúak a teknősök tojásrakása szempontjából. 2015-ben az MME KHVSZ által szervezett első Herpetológiai Tábor résztvevőivel több ragadozók által kifosztott teknősfészket is találtunk az ócsai sóderbánya szomszédságában, ami arra utal, hogy a fészekpredáció ezen a vidéken is problematikus lehet.

Idegenhonos ékszerteknőst ez idáig senki sem észlelt a Turjánvidék Natura 2000 területen, azonban aggodalomra adhat okot a tény, hogy az Országos Kételtű- és Hullótérképezés adatbázisában a vörösfülű ékszerteknős (*Trachemys scripta elegans*) több adatponttal is szerepel a nem egészen 10 km-re fekvő Dunaharaszti-ból. Ezek egyike ráadásul a Turjánvidéket is keresztező Duna–Tisza-csatornából származik, vagyis az ékszerteknősök felbukkanása Dabas térségében csak idő kérdése lehet. A DINPI adatbázisában szerepel a vörösfülű ékszerteknős egy észlelése Alsónémedi külterületéről is, mely a Turjánvidék Natura 2000 területtől nem egészen 5 km-re található.

Lacertidae – Nyakörvös gyíkok

Fürge gyík – *Lacerta agilis* Linnaeus, 1758

A faj a Berni Egyezmény II. függelékében szerepel. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 25 000 Ft.

Országosan elterjedt, gyakori faj, különösen kedveli a magasfűvű, nedves, helyenként mocsaras réteket, vasúti töltéseket, füves ároksarkokat (DELY 1978).

Az MTM adatbázisában a fürge gyíknak 43 adatpontja van, zömmel az ócsai Felsőbabád körzetében található égeres területekről, de van adata a Nagy-turján homokos területeiről is (2. táblázat). Az Országos Kételtű- és Hullótérképezés adatbázisában a faj 36 adatpontja van a vizsgált területről (3. táblázat). A Turjánvidék üde rétjein a fürge gyík kifejezetten gyakorinak tűnik.

Zöld gyík – *Lacerta viridis* Laurenti, 1768

A faj a Berni Egyezmény II. függelékében szerepel. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 25 000 Ft.

Főleg meleg, száraz élőhelyeken, erdőszéleken, cserjésekben fordul elő, kertekben is gyakran megtalálható (DELY 1978). Leginkább rovarokkal táplálkozik. Sokszor fa- és kőrakásokon napozik, az ember közeledtére sebesen menekül.

Az MTM adatbázisában a zöld gyíknak mindössze két adatpontja van Ócsa térségéből (2. táblázat). Az Országos Kételtű- és Hüllőtérképezés adatbázisában a faj 47 adatpontja van a területéről (3. táblázat). A DINPI adatbázisában a fajjal kapcsolatos legtöbb észlelés a dabasi és a táborfalvai lőtérrel származik (4. táblázat). Változatos élőhelyeken fordul elő, száraz homoki gyepeken éppúgy megtalálható, mint az Ócsai Madárvárta környéki üde réteken, vagy az ócsai láperdő tisztásain. A zöld gyík a Turjánvidék gyakori, gyakran látható hüllője.

Fali gyík – *Podarcis muralis* (Laurenti, 1768)

A Berni Egyezmény II. függelékében szerepel. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 25 000 Ft.

A fali gyík elsősorban középhegységeink köves, száraz hegyoldalain fordul elő, de épületeken, utak, vasutak mentén néhol síkvidékeinken is megtalálható (DELY 1978).

Az Országos Kételtű- és Hüllőtérképezés adatbázisában a fajnak mindössze két adatpontja van Alsónémediből (3. táblázat). Az itteni észlelésekre egy bányató melletti homokdomb gyomos oldalán került sor. A Turjánvidék területén nem valószínű, hogy a fali gyíknak jelentősebb állománya élne. Emberi létesítmények közelében esetlegesen számíthatunk az előfordulására.

Homoki gyík – *Podarcis tauricus* (Pallas, 1814)

A Berni Egyezmény II. függelékében szerepel. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 50 000 Ft.

A homoki gyík Magyarországon kizárólag a síkvidéki területeken fordul elő. Elsősorban a nyílt homokpusztákon találkozhatunk vele (DELY 1978).

Az MTM adatbázisában a homoki gyíknak 24 adatpontja van az Ócsa környéki homoki gyepekről (2. táblázat). Az Országos Kételtű- és Hüllőtérképezés adatbázisában a fajnak nyolc adatpontja van a Turjánvidék területéről (3. táblázat). A DINPI munkatársai rendszeresen észlelik a fajt Ócsa körzetében, de vannak adataik a dabasi és a táborfalvai lőtér területéről is (4. táblázat). A száraz, nyílt homoki gyepterületek jelentik a homoki gyík tipikus élőhelyét. A környező kiskunsági homokpusztákon a faj helyenként kifejezetten gyakori.

Elevenszülő gyík – *Zootoca vivipara* (von Jacquin, 1787)

A Berni Egyezmény II. függelékében szerepel. Magyarországon fokozottan védett. Természetvédelmi értéke 100 000 Ft.

A faj hazai élőhelyei többnyire hűvös mezoklimájú lápokban vagy mocsaras területeken találhatók meg. Kedveli a vízszegélyeket, nádasok peremét (DELY 1978). Magyarországon a Hanságban, a Duna–Tisza közének az északi részén, a Nyírségben, valamint a Bihari-síkon fordul elő.

Az MTM adatbázisában az elevenszülő gyíknak kilenc adatpontja van Ócsa környékéről. Az Ócsa környéki lápréteken 2015-ben a faj több példánya is előkerült (2. táblázat). Az Országos Kételtű- és Hullőtérképezés adatbázisában a fajnak négy adatpontja van a Turjánvidék területéről (3. táblázat). Előfordul az Ócsai Madárvárta pallósorainak környékén, a Felsőbabád körzetében található égeres láperdőkben és nedves réteken. A faj fokozottan védett státuszából és érdekes életmódjából adódóan kitüntetett figyelmet élvez, ám a viszonylag kevés adatpont alapján nem tekinthetjük túlzottan gyakorinak a Turjánvidéken. Az elevenszülő gyíknak az ócsai a Budapesthez legközelebbi előfordulása.

Colubridae – Siklófélék**Rézsikló – *Coronella austriaca* Laurenti, 1768**

A faj a Berni Egyezmény II. függelékében szerepel. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 50 000 Ft.

Alapvetően minden nyílt, száraz, gyepes vagy cserjés területen számíthatunk az előfordulására, de sehol sem látható túlzottan gyakran (DELY 1978).

A rézsikló a Turjánvidéken sem gyakori, az Országos Kételtű- és Hullőtérképezés adatbázisába mindössze három adatpontot töltöttek fel a területről (3. táblázat). Az első pont egy Dabas melletti gyepterületről származik, a másik kettő pedig az Ócsai Gyakorlótérrel. A DINPI adatbázisában is szerepel a faj két adatponttal (4. táblázat). A száraz és nedves réteken, erdőszéleken feltehetően több helyen is előfordul a faj, az élőhelyi adottságok a vizsgált terület számos pontján megfelelőek lehetnek számára.

Vízisikló – *Natrix natrix* (Linnaeus, 1758)

A faj a Berni Egyezmény III. függelékében szerepel. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 25 000 Ft.

A vízisikló nádasokban, kiszáradó réteken, ártéri növénytársulásokban egyaránt előfordul. Gyakran találkozhatunk vele erdőszéli cserjések mentén, amennyiben a közelben van víz. Néha a vizektől nagyobb távolságra is elvándorol (DELY 1978).

A vízisikló hazánk, és egyben a Turjánvidék leggyakoribb kígyófaja. Az MTM gyűjteményében öt vízisikló található a Turjánvidékről (2. táblázat). Az Országos Kételtű- és Hullótérképezés adatbázisába 23 észlelést töltöttek fel a területről (3. táblázat). A Turjánvidéken a faj általánosan elterjedt, gyakran látják a Selyemréti-tanösvényen, de vannak észlelések a táborfalvai lőtérrel és a Madaras-tó környékéről is (7. ábra). A DINPI munkatársai leggyakrabban az Ócsa környéki vizes élőhelyeken észlelik a fajt (4. táblázat). A nádasok, mocsarak, kiszáradó láprétek és láperdők egyaránt megfelelő élőhelyet biztosítanak a faj számára, mely legfőképpen békákkal táplálkozik. A vízisikló számára a fő veszélyeztető tényezőt a területen a közúti gázolások jelenthetik.

7. ábra. A Selyemréti-tanösvény mentén észlelt, a fajra jellemző sárga fülfolt nélküli vízisikló példány (fotó: Halpern Bálint)

Kockás sikló – *Natrix tessellata* (Laurenti, 1768)

A faj a Berni Egyezmény II. függelékében szerepel. Magyarországon védett. Természetvédelmi értéke 25 000 Ft.

Elsősorban nagy kiterjedésű, állandó víztestek közelében található meg, erősen kötődik a vízhez (DELY 1978).

Az MTM gyűjteményében a Turjánvidékről a kockás sikló egyetlen 1960-ban gyűjtött példánnyal szerepel Ócsáról, közelebbi helymegjelölés nélkül (2. táblázat). 2014-ben az 5-ös főút közelében is észlelték a fajt. Az Országos Kételtű- és Hullótérképezés adatbázisában nem található a Turjánvidékről feltöltött adatpont. Legközelebb nem egész 10 km-re, Dunaharaszti-ban fordul elő bizonyítottan a faj, a Duna–Tisza-csatornában. A csatorna Dabas mellett a jelen cikkben vizsgált területet is keresztezi, így a faj előfordulása itt is valószínűsíthető. A terület legnagyobb részének adottságai nem kedvezőek e nagyobb, nyílt vizekhez kötődő kígyó számára, nem valószínű, hogy jelentősebb állománya élne a területen. Szélesebb csatornák és nagyobb, mesterséges tavak környékén számíthatunk a felbukkanására.

Viperidae – Viperafélék

Rákosi vipera – *Vipera ursinii rakosiensis* Méhely, 1893

Magyarországon fokozottan védett. Természetvédelmi értéke 1 000 000 Ft. A rákosi vipera nemzetközi szinten is kiemelt védeltséget élvez, így a CITES (Washingtoni Egyezmény) I. függelékében szerepel, az IUCN (Természetvédelmi Világszövetség) veszélyeztetett kategóriába sorolja, továbbá a Berni Egyezmény II. függelékében is szerepel. Az Élőhelyvédelmi Irányelv a kiemelt közösségi jelentőségű fajok közé sorolja, a Turjánvidék Natura 2000 területen jelölőfaj.

Hazánkban csak a Hanság és a Duna–Tisza köze néhány gyepterületén fordul elő (DELY 1978). Elsősorban nedves, változatos szerkezetű lápréteken és legelőkön él. Élőhelyein mozaikosan váltakoznak a száraz homoki gyepek az időszakosan vízzel borított láprétekkel.

Az MTM gyűjteményében található rákosi viperák közül 23 példány származik a vizsgált területről (2. táblázat). Az adatok szerint a vipera az 1950-es és 1960-as években még az Ócsához tartozó Felsőbabádon is előfordult. Ócsa körzetéből a faj azóta valószínűleg kipusztult. A DINPI adatbázisában megtalálható valamennyi recens adat a Dabas–Gyón melletti katonai lőtérrelől származik, de az állat ezen a területen is megritkult (PÉCHY és HALPERN 2003). Az utóbbi években az MME KHVSZ felmérte a faj korábbi előfordulási helyeit Ócsa térségében is, ám a vipera ezekről a területekről nem került elő.

IRODALOMJEGYZÉK

- DELY, O. GY. (1967): Kétéltűek – Amphibia. – In: *Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae)*, XX, 3. Akadémiai Kiadó, Budapest, 81 pp.
- DELY, O. GY. (1978): Hüllők – Reptilia. – In: *Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae)*, XX, 4. Akadémiai Kiadó, Budapest, 120 pp.
- GUBÁNYI, A., VÖRÖS, J., KISS I., DANKOVICS, R., BABOCSAY, G., KOVÁCS, T., MOLNÁR, P. és SOMLAI, T. (2010): Az alpesi tarajosgöte (*Triturus carnifex*), a dunai tarajosgöte (*T. dobrogicus*) és a vöröshasú unka (*Bombina bombina*) magyarországi elterjedésének elemzése. – *Állattani Közlemények* **95**: 253–279.
- MÉHELY, L. (1912): A hazai viperákról. – *Természettudományi Közöny* **44**: 1–48.
- PÉCHY, T. és HALPERN, B. (2003): A rákosi vipera (*Vipera ursinii rakosiensis*) gyóni élőhelyén a vízszint alakulása 1999. november és 2000. május közötti időszakban és ennek feltételezett hatása a terület viperaállományára. – *Természetvédelmi Közlemények* **10**: 93–99.
- VÖRÖS, J., ALCOBENDAS, M., MARTINEZ-SOLANO, I. és GARCIA-PARIS, M. (2006): Evolution of *Bombina bombina* and *Bombina variegata* (Anura: Discoglossidae) in the Carpathian Basin: a history of repeated mt-DNA introgression across species. – *Molecular Phylogenetics and Evolution* **38**: 705–718.

- VÖRÖS, J. (2008): A vöröshasú unka (*Bombina bombina* Linnaeus, 1761) és a sárgahasú unka (*Bombina variegata* Linnaeus, 1758) elterjedése Magyarországon. – *Természetvédelmi Közlemények* **14**: 45–59.
- VÖRÖS, J., MIKULICEK, P., MAJOR, Á., RECUERO, E. és ARNTZEN, J. W. (2016): Phylogeographic analysis reveals northerly refugia for the riverine amphibian *Triturus dobrogicus* (Caudata: Salamandridae). – *Biological Journal of the Linnean Society* **119**: 974–991. <https://doi.org/10.1111/bj.12866>

THE HERPETOFAUNA OF THE TURJÁNVIDÉK

Attila László PÉNTEK¹, Bálint HALPERN² and Judit VÖRÖS³

¹Szent István University, Department of Zoology and Ecology,
H-2100 Gödöllő, Páter Károly utca 1, Hungary. E-mail: attila.petak@gmail.com

²Hungarian Ornithological Society,

H-1121 Budapest, Költő utca 21, Hungary. E-mail: halpern.balint@mme.hu

³Department of Zoology, Hungarian Natural History Museum,

H-1088 Budapest, Baross utca 13, Hungary. E-mail: voros.judit@nhmus.hu

Based on the reconciliation of several databases, 12 amphibian and 10 reptile species are known from the vicinity of the Turjánvidék, two of which are strictly protected. As of 30th June 2017, the database of the National Mapping Programme of Reptiles and Amphibians contained 277 records on 12 amphibian and 8 reptile species. The collection database of the Hungarian Natural History Museum holds 216 individually registered records on 15 species, while the files of the Duna–Ipoly National Park Directorate deposit 964 records on 20 species. The herpetofauna is thus extremely valuable and rich in species. However, the current abundance of some species is not easily assessed according to exclusively on the above-mentioned datasets. As it is the case especially with archive data, collectors may have paid special attention to rare or more interesting species such as the moor frog, the viviparous lizard, and the Hungarian meadow viper. Some common species like the agile frog, the green lizard and the grass snake can be found in several habitat types and are abundant throughout the area. Due to the scarcity of appropriate habitat, however, the dice snake out of all species was detected on the fewest occasions and may well be the rarest reptile in the Turjánvidék. It can be safely declared that the area is home to all the amphibian and reptile species typical of these lowland habitats. As for exotic species, the appearance of the red-eared terrapin can be expected in the near future. These animals must be promptly removed in order to protect the native pond turtle. The sustenance of such a unique biodiversity can be guaranteed on long run by the maintenance of the fine and close-knit mosaic of diverse habitats.

Key words: amphibians, Hungarian meadow viper, moor frog, reptiles, viviparous lizard

1. táblázat. A jelen tanulmányhoz felhasznált adatbázisokban szereplő adatok fajonkénti eloszlása

fajnév	MTM	Herptérkép	DINPI	Összesen
Barna ásóbéka (<i>Pelobates fuscus</i>)	–	14	63	77
Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	13	11	34	58
Dunai tarajosgöte (<i>Triturus dobrogicus</i>)	–	3	8	11
Elevenszülő gyík (<i>Zootoca vivipara</i>)	9	4	9	22
Erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	–	22	304	326
Fali gyík (<i>Podarcis muralis</i>)	–	2	–	2
Fürge gyík (<i>Lacerta agilis</i>)	44	36	30	110
Homoki gyík (<i>Podarcis tauricus</i>)	24	8	132	164
Kecskebéka (<i>Pelophylax kl. esculentus</i>)	5	15	1	21
Kis tavibéka (<i>Pelophylax lessonae</i>)	–	2	–	2
Kockás sikló (<i>Natrix tessellata</i>)	1	–	1	2
Mocsári béka (<i>Rana arvalis</i>)	78	21	81	180
Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	1	25	26	52
Nagy tavibéka (<i>Pelophylax ridibundus</i>)	1	1	6	8
Pettyes göte (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	5	10	36	51
Rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	22	–	9	31
Rézsikló (<i>Coronella austriaca</i>)	–	3	2	5
Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	5	23	26	54
Vörösfülű ékszerteknős (<i>Trachemys scripta elegans</i>)	–	–	1	1
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	1	12	9	22
Zöld gyík (<i>Lacerta viridis</i>)	2	47	153	202
Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	4	8	13	25
Zöld varangy (<i>Bufo viridis</i>)	–	10	9	19
Összesen:	215	277	953	1445

2. táblázat. A Magyar Természettudományi Múzeum herpetológiai gyűjteményéből felhasznált adatok leltári számai

fajnév	leltári szám
Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	2002.710.7., 2002.710.9., 2002.710.8., 2002.710.6., 2002.710.5., 77.42.1., 78.42.1., 2002.710.3., 80.58.1., 2002.709.1., 2002.710.2., 2002.710.1., 2002.710.4.
Elevenzülő gyík (<i>Zootoca vivipara</i>)	72.26.1., 72.25.1., 72.24.1., 2006.12.01, 2006.13.1., 57.20.1., 58.792.1., 58.845.1., 1970.04.01.
Fürge gyík (<i>Lacerta agilis</i>)	2010.164.3., 2010.163.6., 58.710.1., 2010.163.7., 2010.164.1., 2010.164.2., 2010.163.5., 2010.164.4., 2010.164.5., 2010.164.6., 57.106.1., 57.207.1., 57.22.1., 58.697.1., 58.695.1., 2010.160.3., 2010.139.1., 2010.139.2., 2010.140.1., 2010.158.1., 2010.158.2., 2010.159.1., 2010.159.2., 2010.160.4., 2010.160.2., 2010.163.4., 58.735.1., 2010.160.5., 2010.161.1., 2010.162.1., 2010.163.1., 2010.163.2., 2010.163.3., 2010.160.1., 61.53.1., 2010.159.3., 62.830.1., 62.828.1., 61.54.1., 58.793.1., 58.777.1., 58.770.1., 58.755.1., 58.743.1.
Homoki gyík (<i>Podarcis tauricus</i>)	2010.103.1., 2010.112.3., 62.802.1., 2010.112.2., 2010.111.1., 2010.110.5., 2010.110.4., 2010.110.3., 2010.110.2., 2010.110.1., 2010.109.2., 2010.109.1., 2010.100.1., 2010.112.1., 2006.94.1., 58.118.1., 57.26.1., 2006.54.1., 58.776.1., 2006.93.1., 58.844.1., 57.206.1., 2007.69.1., 58.442.1.
Kecskebéka (<i>Pelophylax kl. esculentus</i>)	58.778.1., 58.795.1., 2007.353.1., 2007.352.1., 80.60.1.
Kockás sikló (<i>Natrix tessellata</i>)	60.189.1.
Mocsári béka (<i>Rana arvalis</i>)	2007.118.2., 2007.114.1., 2007.114.2., 2007.114.3., 2007.115.1., 2007.116.1., 2007.117.1., 2007.118.1., 2007.90.5., 2007.119.1., 2007.119.2., 2007.113.11., 1979.04.01, 2007.119.3., 2007.120.1., 2007.121.1., 78.48.1., 2007.112.3., 2007.113.1., 2007.113.5., 80.59.1., 2007.112.5., 2007.113.6., 2007.113.7., 2007.113.8., 2007.113.3., 2007.112.4., 76.187.1., 2007.112.2., 2007.112.1., 2007.113.2., 2007.122.1., 2007.113.4., 81.18.1., 2007.113.10., 2007.113.9., 2007.122.2., 62.833.1., 62.817.1., 60.162.1., 58.88.1., 58.421.1., 63.18.1., 58.782.1., 60.156.1., 2007.90.3., 57.208.1., 58.628.1., 57.209.1., 58.774.1., 57.756.1., 58.843.1., 2007.90.6., 2007.90.2., 2007.90.4., 2007.90.1., 2007.89.1., 2007.90.10., 2007.90.7., 2007.123.3., 2007.90.8., 2007.123.2., 2007.90.9., 2007.123.1., 2002.331.9., 2004.07.01, 2002.331.8., 2002.331.7., 2002.381.1., 2002.331.2., 2002.331.5., 2002.331.12., 2002.331.4., 2002.331.10., 2002.331.3., 2002.331.1., 2002.331.11., 2002.331.6.
Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	1981.06.01.
Nagy tavibéka (<i>Pelophylax ridibundus</i>)	76.144.1.

fajnév	leltári szám
Pettyes göte (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	80.63.1., 79.43.1., 79.26.1., 2002.213.2., 2002.213.1.
Rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	59.26.1., 2004.97.1., 2010.367.1., 2010.367.2., 59.27.1., 65.78.1., 2013.83.1., 2013.83.2., 2013.83.3., 2013.83.4., 2013.83.5., 2013.83.6., 2013.83.7., 2013.83.8., 2013.83.9., 2013.83.10., 2013.83.11., 2013.83.12., 2013.83.13., 58.452.1., 58.742.1., 57.108.1.
Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	60.160.1., 60.157.1., 2010.397.1., 2010.397.2., 58.798.1.
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	58.775.1.
Zöld gyík (<i>Lacerta viridis</i>)	2010.277.1., 62.801.1.
Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	62.824.1., 1976.11.01, 58.85.1., 78.56.1.

3. táblázat. Az Országos Kételtű- és Hullótérképezési Program (Herptérkép) adatbázisából felhasznált adatok azonosító számai

fajnév	herptérkép azonosító
Barna ásóbéka (<i>Pelobates fuscus</i>)	1705, 7699, 14467, 14468, 14469, 19596, 37051, 37296, 37497, 37499, 37500, 39549, 39550, 39553
Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	4543, 37479, 37494, 37511, 37512, 37513, 37514, 37515, 37890, 40999, 45336
Dunai tarajosgöte (<i>Triturus dobrogicus</i>)	552, 4443, 14471
Elevenszülő gyík (<i>Zootoca vivipara</i>)	6117, 37472, 37531, 41000
Erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	1704, 4441, 5014, 5295, 6094, 7416, 7591, 7592, 7701, 36732, 37509, 37533, 37534, 39546, 39551, 45099, 45322, 45338, 45495, 45504, 45638, 45643
Fali gyík (<i>Podarcis muralis</i>)	21136, 21137
Fürge gyík (<i>Lacerta agilis</i>)	1709, 4869, 4921, 4969, 5089, 6095, 6096, 6116, 7573, 14203, 14204, 14205, 14206, 14546, 17085, 37475, 37476, 37477, 37478, 37480, 37481, 37482, 37483, 37484, 37485, 37486, 37487, 37488, 37492, 37498, 37501, 37535, 41001, 45325, 45496, 45503
Homoki gyík (<i>Podarcis tauricus</i>)	550, 4960, 4961, 4963, 5015, 21353, 34569, 37506
Kecskebéka (<i>Pelophylax kl. esculentus</i>)	7576, 7577, 7578, 7579, 7580, 7581, 7582, 7583, 7584, 7585, 7586, 7587, 7588, 7589, 37517
Kis tavibéka (<i>Pelophylax lessonae</i>)	1703, 45644
Mocsári béka (<i>Rana arvalis</i>)	340, 4185, 4442, 4868, 5088, 6093, 7414, 7415, 7422, 7590, 36733, 37493, 37504, 37518, 37529, 41002, 45323, 45502, 45585, 45586, 45600

fajnév	herptérkép azonosító
Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	5039, 7569, 7570, 7571, 7572, 7753, 7754, 15221, 15230, 17082, 20467, 34928, 34884, 34859, 34632, 37495, 37510, 37536, 39439, 39612, 39613, 39614, 39615, 39688, 45642
Nagy tavibéka (<i>Pelophylax ridibundus</i>)	37496
Pettyes göte (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	4962, 14470, 36734, 37473, 37502, 37516, 37519, 41042, 45326, 45337
Rézsikló (<i>Coronella austriaca</i>)	1667, 30774, 30775
Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	574, 2336, 4867, 4968, 5013, 5293, 5294, 5484, 6118, 7574, 7575, 14463, 15799, 17083, 30779, 30956, 30637, 35022, 38559, 39552, 39684, 41009, 45324
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	4440, 4965, 5005, 7417, 7671, 7702, 14464, 14465, 14544, 43131, 43132, 43133
Zöld gyík (<i>Lacerta viridis</i>)	551, 1516, 1653, 1824, 1825, 4964, 4966, 5052, 5090, 5319, 5320, 5321, 5322, 6115, 7625, 7633, 7634, 14202, 14207, 14208, 14209, 14210, 14211, 14212, 14213, 14214, 14215, 14216, 14217, 14218, 14545, 17084, 17650, 19595, 20813, 21138, 34615, 37489, 37490, 37491, 37503, 37508, 37528, 39547, 39548, 41010, 41011
Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	555, 4967, 7687, 7688, 17062, 19594, 20469, 45098
Zöld varangy (<i>Bufo viridis</i>)	5012, 5046, 5133, 7694, 7695, 7696, 7697, 7698, 7700, 39824

4. táblázat: A Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság adatbázisából felhasznált adatok azonosító számai

fajnév	azonosító
Barna ásóbéka (<i>Pelobates fuscus</i>)	681586, 966700, 966699, 966855, 966856, 966854, 966852, 966851, 966853, 966850, 966849, 966857, 966859, 966858, 966860, 966867, 966864, 966862, 966861, 966865, 966863, 966866, 966868, 966869, 193854, 248274, 248273, 503350, 452374, 517685, 251362, 251363, 1117864, 1117865, 1117866, 1117867, 1117868, 1117869, 1117870, 1117871, 1117872, 1117873, 1117874, 1117875, 1117876, 1117877, 1117878, 1117879, 1117880, 1117881, 1117882, 1117883, 1117884, 1117885, 1117886, 1117887, 1117888, 1117889, 1117890, 1117891, 1117892, 1117893, 1076345
Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	966812, 1117894, 1117895, 1117896, 1117897, 1117898, 1117899, 1117900, 1117901, 1117902, 1117903, 1117904, 1117905, 1117906, 1117907, 966804, 966801, 966807, 966790, 966802, 966811, 966813, 966817, 966808, 966816, 966815, 966814, 966800, 966805, 966810, 966803, 966818, 966809, 966806
Dunai tarajosgöte (<i>Triturus dobrogicus</i>)	966961, 966965, 966962, 966963, 966966, 966964, 448001, 1117908
Elevenszülő gyík (<i>Zootoca vivipara</i>)	966797, 966788, 966785, 966787, 966786, 966798, 966789, 966967, 966968

fajnév	azonosító
Erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	448003, 278735, 966913, 966781, 966949, 966952, 966773, 966947, 966942, 966950, 966954, 966948, 966944, 966946, 966783, 966782, 966784, 966945, 966772, 966943, 966941, 966933, 966921, 966906, 966908, 966907, 966912, 966909, 966910, 966911, 966914, 966929, 966915, 966926, 966927, 966919, 966932, 966918, 966917, 966916, 966922, 966925, 966923, 966924, 966936, 966928, 966931, 966930, 966935, 966934, 966937, 966938, 966940, 189696, 966939, 966951, 966955, 966953, 966959, 966960, 966920, 480767, 966780, 966771, 966768, 966770, 966769, 966779, 966774, 966778, 966775, 966777, 966776, 1109874, 1117909, 1117910, 1117911, 1117912, 1117913, 1117914, 1117915, 1117916, 1117917, 1117918, 1117919, 1117920, 1117921, 1117922, 1117923, 1117924, 1117925, 1117926, 1117927, 1117928, 1117929, 1117930, 1117931, 1117932, 1117933, 1117934, 1117935, 1117936, 1117937, 1117938, 1117939, 1117940, 1117941, 1117942, 1117943, 1117944, 1117945, 1117946, 1117947, 1117948, 1117949, 1117950, 1117951, 1117952, 1117953, 1117954, 1117955, 1117956, 1117957, 1117958, 1117959, 1117960, 1117961, 1117962, 1117963, 1117964, 1117965, 1117966, 1117967, 1117968, 1117969, 1117970, 1117971, 1117972, 1117973, 1117974, 1117975, 1117976, 1117977, 1117978, 1117979, 1117980, 1117981, 1117982, 1117983, 1117984, 1117985, 1117986, 1117987, 1117988, 1117989, 1117990, 1117991, 1117992, 1117993, 1117994, 1117995, 1117996, 1117997, 1117998, 1117999, 1118000, 1118001, 1118002, 1118003, 1118004, 1118005, 1118006, 1118007, 1118008, 1118009, 1118010, 1118011, 1118012, 1118013, 1118014, 1118015, 1118016, 1118017, 1118018, 1118019, 1118020, 1118021, 1118022, 1118023, 1118024, 1118025, 1118026, 1118027, 1118028, 1118029, 1118030, 1118031, 1118032, 1118033, 1118034, 1118035, 1118036, 1118037, 1118038, 1118039, 1118040, 1118041, 1118042, 1118043, 1118044, 1118045, 1118046, 1118047, 1118048, 1118049, 1118050, 1118051, 1118052, 1118053, 1118054, 1118055, 1118056, 1118057, 1118058, 1118059, 1118060, 1118061, 1118062, 1118063, 1118064, 1118065, 1118066, 1118067, 1118068, 1118069, 1118070, 1118071, 1118072, 1118073, 1118074, 1118075, 1118076, 1118077, 1118078, 1118079, 1118080, 1118081, 1118082, 1118083, 1118084, 1118085, 1118086, 1118087, 1118088, 1118089, 1118090, 1118092, 1118093, 1118094, 1118095, 1118096, 1118097, 1118098, 1118099, 1118100, 1118101, 1118102, 1118103, 1118104, 1118105, 1118106, 1118107, 1118108, 1118109, 1118110, 1118111, 1118112, 1118113, 1118114, 1118115, 1118116, 1118117, 1118118, 1118119, 1118120, 1118121, 1118122, 1118123, 1118124, 1118125, 1118126, 1118127, 1118128, 1118129, 1118130, 1118131, 1118132, 1118133, 1118134, 1118135, 1118136, 966958, 966956, 966957

fajnév	azonosító
Fürge gyík (<i>Lacerta agilis</i>)	1118137, 1118138, 1118139, 1118140, 1118141, 1118142, 1118143, 1118144, 1123798, 392648, 506268, 392647, 966823, 966825, 966824, 966826, 966827, 453732, 453731, 557918, 558357, 243574, 515189, 452234, 535755, 518829, 105654, 105655, 105652, 105653
Homoki gyík (<i>Podarcis tauricus</i>)	966793, 966874, 966717, 506328, 966704, 966703, 835391, 966705, 835409, 966706, 966712, 966709, 456553, 966707, 448366, 966708, 448002, 966710, 966794, 966795, 966796, 966711, 283697, 283744, 966716, 966713, 966871, 966873, 506329, 966872, 966876, 966875, 143858, 740308, 966715, 966714, 966719, 189570, 966718, 966722, 966721, 966720, 966723, 966725, 966748, 966724, 966728, 966726, 966727, 966734, 966730, 966729, 966733, 966732, 966731, 966735, 966736, 966738, 966737, 966747, 966739, 966742, 966740, 966741, 966745, 966744, 966743, 966746, 966749, 966750, 966751, 1118195, 1118196, 1118197, 1118198, 1118199, 1118200, 1118201, 1118202, 1118203, 1118204, 1118205, 1118206, 1118207, 1118208, 1118209, 1118210, 1118211, 1118212, 1118213, 1118214, 1118215, 1118216, 1118217, 1118218, 1118219, 1118220, 1118221, 1118222, 1118223, 1118224, 1118225, 1118226, 1118227, 1118228, 1118229, 1118230, 1118231, 1118232, 1118233, 1118234, 1118235, 1118236, 1118237, 1118238, 1118239, 1118240, 1118241, 1118242, 1118243, 1118244, 1118245, 1118246, 1118247, 1118248, 1118249, 1118250, 1118251, 1118252, 1118253, 1139111, 466667
Kecskebéka (<i>Pelophylax kl. esculentus</i>)	681563
Kockás sikló (<i>Natrix tessellata</i>)	506270
Mocsári béka (<i>Rana arvalis</i>)	966762, 966764, 966901, 966889, 966882, 966877, 966900, 966879, 966881, 966878, 966880, 966886, 966887, 966883, 966885, 966884, 966899, 966891, 966890, 966892, 966898, 966895, 966894, 966897, 966893, 966904, 966903, 966902, 966905, 966896, 966888, 966757, 966756, 966754, 966753, 966752, 966755, 966767, 966766, 966765, 966758, 966763, 966759, 966761, 966760, 1118268, 1118254, 1118255, 1118256, 1118257, 1118258, 1118259, 1118260, 1118261, 1118262, 1118263, 1118264, 1118265, 1118266, 1118267, 1118269, 1118270, 1118271, 1118272, 1118273, 1118274, 1118275, 1118276, 1118278, 1118279, 1118280, 1118281, 1118282, 1118283, 1118284, 1118285, 1118286, 1118287, 1118288, 1118289, 1118290
Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	966819, 1118291, 1044938, 1075793, 1076093, 518656, 343682, 199577, 558079, 558080, 834983, 834982, 835360, 835422, 199576, 199573, 199575, 199574, 243564, 710686, 518657, 558077, 558078, 558419, 558671
Nagy tavibéka (<i>Pelophylax ridibundus</i>)	681579, 966701, 966702, 966870, 1118313, 1118314

fajnév	azonosító
Pettyes göte (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	959100, 966839, 966842, 966844, 966843, 966846, 966841, 966840, 966836, 966835, 966838, 966837, 966847, 966848, 966845, 1118292, 1118293, 1118294, 1118295, 1118296, 1118297, 1118298, 1118299, 1118300, 1118301, 1118302, 1118303, 1118304, 1118305, 1118306, 1118307, 1118308, 1118309, 1118310, 1118311, 1118312
Rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	567060, 567061, 567065, 567066, 567067, 147031, 967448, 147032, 967449
Rézsikló (<i>Coronella austriaca</i>)	1076251, 258931
Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	1076361, 966792, 966799, 503401, 250742, 282632, 250743, 259692, 518853, 250741, 247126, 966695, 966694, 966693, 966697, 966696, 966698, 710687, 835999, 966692, 959101, 1109873, 1118315, 1118316, 1118317, 1076094
Vörösfülű ékszerteknős (<i>Trachemys scripta elegans</i>)	1044644
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	1095245, 681597, 523095, 138848, 278746, 508168, 514822, 681608, 172597
Zöld gyík (<i>Lacerta viridis</i>)	452238, 452245, 597735, 966833, 105658, 105660, 105659, 105663, 105661, 105662, 105665, 105664, 105666, 105668, 105667, 213951, 966834, 966684, 1095247, 1118145, 1118146, 1118147, 1118148, 1118149, 1118150, 1118151, 1118152, 1118153, 1118154, 1118155, 1118156, 1118157, 1118158, 1118159, 1118160, 1118161, 1118162, 1118163, 1118164, 1118165, 1118166, 1118167, 1118168, 1118169, 1118170, 1118171, 1118172, 1118173, 1118174, 1118175, 1118176, 1118177, 1118178, 1118179, 1118180, 1118181, 1118182, 1118183, 1118184, 1118185, 1118186, 1118187, 1118188, 1118189, 1118190, 1118191, 1118192, 1118193, 1118194, 1133059, 1032847, 1032848, 1032849, 1034536, 1069301, 1069302, 1069303, 1073341, 1075724, 1076350, 375179, 477153, 966687, 966691, 491403, 966689, 515738, 529114, 966791, 966832, 966831, 966830, 375325, 375322, 835394, 105657, 105656, 966828, 966688, 966690, 213953, 213954, 243576, 453676, 452246, 966829, 966685, 452235, 966686, 452243, 452237, 452239, 453664, 452248, 452247, 453663, 452249, 452251, 452250, 454435, 491407, 491404, 515736, 529116, 529115, 529119, 529118, 529117, 530998, 529498, 535779, 535780, 535782, 535781, 557852, 557841, 557846, 557845, 557847, 557858, 518830, 529497, 535785, 515737, 477152, 508105, 452244, 452236, 452242, 452240, 374839, 375222, 452241
Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	1118318, 1118319, 1118320, 1118321, 966820, 966821, 966822, 139085, 139084, 681289, 377048, 377049, 453774
Zöld varangy (<i>Bufo viridis</i>)	517663, 172612, 172604, 172603, 172605, 172602, 172610, 451862, 681267